

Melkpad 23

Nieuwe aanwinst van Van Vuure

INEKE DE RONDE

O nlangs nam Begrafenisonderneming Van Vuure, die al decennia op Melkpad 21a gevestigd is, het naastgelegen pand nummer 23 in gebruik. Veel Hilversummers zullen dat pand nog kennen als Huize Royal, maar uit onderzoek blijkt dat het in de loop der jaren meer interessante bewoners en bestemmingen heeft gehad.

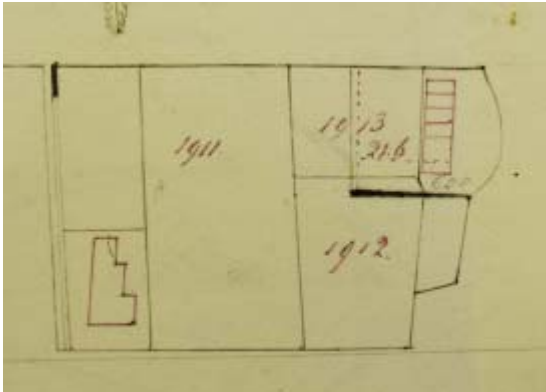
Bouwlanden

Eeuwenlang was de grond rondom het dorp in gebruik als bouwland of eng. De naam Oude Enghweg getuigt

nog van dit verleden. Ook rond het Melkpad, dat op de eerste kadastrale kaart uit 1824 nog aangeduid werd als “Achter de hoven”, was dat het geval. In 1864¹ kocht de twee jaar daarvoor opgerichte *Vereeniging tot aanbouw van doelmatige woningen en andere nuttige inrigtingen voor den arbeidersstand* voor 1700 gulden vier percelen bouwland van Jansje Rinkel. Namens de vereniging waren bij de overdracht de bestuursleden grondeigenaar Jan Schimmel en metselaar Adrianus de Groot aanwezig. De kwaliteit van de arbeiderswoningen was bedrevend in die tijd en de vereniging wilde daar iets aan

Deel van de kadastrale kaart uit 1824. De omgeving van het Melkpad (op de kaart “Achter de hoven”) was nog geheel onbebouwd.

Kaartje bij de verkoopakte uit 1872. Linksonder de bewaarschool aan het Noordse Bosje en rechts de grond die niet verkocht werd. Hier kwam later het gebouwtje van de Warme Spijs-uitdeling, nu Van Vuure op nummer 21a. De tussenliggende grond kocht Houtman en hij bouwde er twee huizen. (SAGV, Notarieel K.J. Perk 13-7-1872)

doen. Eén van de initiatiefnemers was dokter Van Hengel. Hij beschrijft in zijn *Geneeskundige plaatsbeschrijving*² het blok van zes arbeiderswoningen dat de vereniging liet bouwen. Dat stond op de hoek van het ruim 76 are tellende terrein aan de kant van de Bussumerstraat. Of de vereniging meer woningen heeft laten bouwen, is niet duidelijk; in elk geval niet op dit terrein. In 1872³ verkocht de vereniging, vertegenwoordigd door bestuursleden Van Hengel en De Groot, ruim 56 are aan timmerman Arend Houtman. Het stuk grond, dat 1450

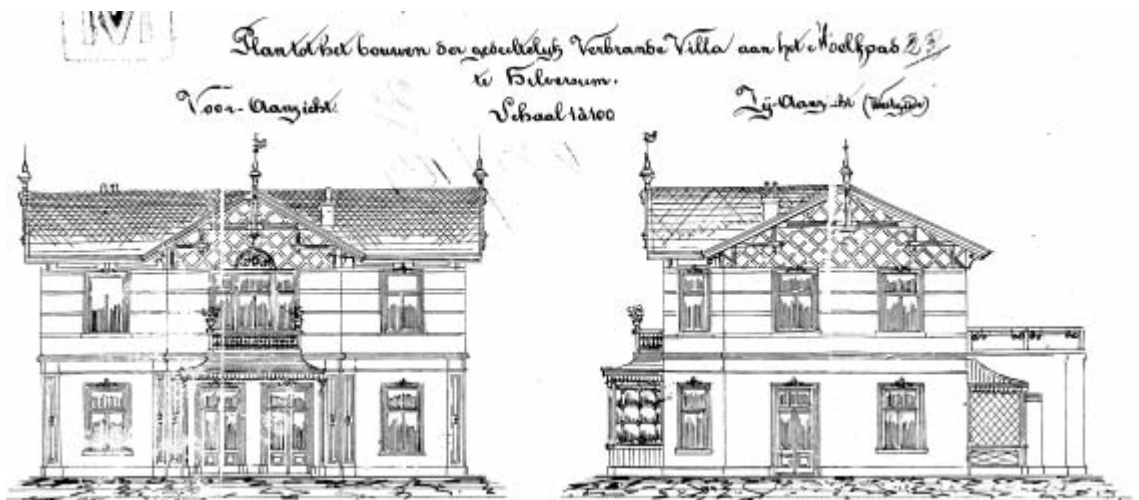
gulden opbracht, was toen deels bouwland en deels moestuin. Houtman had andere plannen met de grond. De aanleg van de spoorlijn was gestart en binnen korte tijd zou Hilversum nog aantrekkelijker worden als forensenstad. De vraag naar herenhuizen zou toenemen.

Henriette's Hoeve

Houtman bouwde op het terrein twee herenhuizen, kort daarna genummerd Melkpad 23 en 25. Nummer 25 verhuurde hij jarenlang, maar nummer 23 verkocht hij in 1875⁴ voor 13.000 gulden aan Franciscus Petrus Desmons. Het huis werd in de akte aangeduid als A7d, besloeg ongeveer 1400 centiare en had behalve een tuin een eigen welwaterput en een pomp.

De nieuwe eigenaar was een in 1843 in Amsterdam geboren houthandelaar. Hij noemde het huis Henriette's Hoeve, naar zijn vrouw Henriette Joanna Josina Lodewina Kramer. Het gezin kwam met vijf kinderen uit Amsterdam, en in Hilversum kwamen er nog twee bij. De jongste overleed binnen een maand. Eind 1882 verhuisde het gezin naar Laren en verhuurde het huis aan het Melkpad.

In november 1883 kreeg het nieuwe bewoners. Mr. Remmet van Luttermet was 36 jaar en griffier bij het kantongerecht. Hij en zijn vrouw Diederika de Voogt hadden vier jonge kinderen, en in oktober 1884 werd hun zoon Remmet geboren. Kort daarna verhuisden ze naar hun nieuwe huis op Melkpad 10.

J.D. Zeelt tekende dit ontwerp, gedateerd 4-4-1889, voor de herbouw van de gedeeltelijk verbrande woning. (SAGV, BWT nr. 60591)

Het gezin Tresling trok daarna in de woning. De arts Si-brandus Stratingh Tresling werd in 1836 geboren in Groningen. Hij was getrouwd met de vier jaar jongere Catharina Rolina Tonckens en ze hadden zeven kinderen. Het gezin woonde sinds 1875 in Hilversum, waar Tresling dokter Van Hengel opvolgde. Daarvoor hadden ze al intensief samengewerkt. Tresling had ordening aangebracht in de omvangrijke hoeveelheid aantekeningen van Van Hengel en ervoor gezorgd dat de *Geneeskundige Plaatsbeschrijving* uitgegeven kon worden. Er was nog een andere overeenkomst tussen de twee. Beiden waren zeer betrokken bij de bouw van goede arbeiderswoningen. Tresling had in 1870 een gouden medaille ontvangen voor een ontwerp van dergelijke woningen. In Hilversum was de arts ook op andere terreinen actief. Hij was lid van de schoolcommissie, commissaris van de NV Herstellingsoord Trompenberg en bestuurslid van de *Vereeniging Hilversum*, die het culturele leven naar hoger plan wilde trekken.

Het gezin woonde niet lang op Melkpad 23. Zondag 25 november 1888 werd Hilversum om half acht 's ochtends opgeschrikt door het slaan van de trom en het luiden van de klok.⁵ Het huis van dokter Tresling stond in brand. De brand begon op de bovenverdieping en had een ruïne tot gevolg. Omstanders slaagden er wel in om boeken en huisraad van de begane grond te redden. Een anonieme lezer van de krant stuurde een 103 regels tellend sinterklaasgedicht over de gebeurtenis naar Tresling. Enkel regels hieruit:

Groot is de waarde van 't huisraad, en groot die der lijvige boeken,
Bronnen van wijsheid en kennis, den ernstigen, denkenden lezer,
Menig geneesmiddel gevend tot wering van ziekten en krankheên.
Deze nu worden gered uit het vuur, en door lieden, die angstig bezorgd zijn,

Dat in de vlammen die schatten van wijsheid verteerd zullen worden.
Meublen en kleeren en winterprovisie, en al wat zij kunnen,
Wordt aan de vlammen ontrukkt in wilden en haastigen ijver.
Kleeding tot wering der koude en bedden, waarop men kan rusten,
Branden nu boven in 't huis, onmogelijk zijn ze te redden.
Plotseling klinkt er een knal, want de vreeslijk vernielende kogels,
Die op jacht het vluchtende wild achterhalen en doden,
Spatten uiteen, en stralen van vonken verhellen het luchtruim.

Het gezin vond tijdelijk onderdak op de 's-Gravelandseweg en kocht uiteindelijk een huis aan de Oude Torenstraat.⁶

Desmons, nog steeds eigenaar en inmiddels woonach-

Artikel over de brand bij Tresling in *De Gooi- en Eemlander* van 1 december 1888. (coll. SAGV)

tig in Maastricht, besloot de ruïne van de hand te doen. In 1889 kocht de Amsterdamse timmerman Johannes Dels op de veiling in hotel Gooiland voor 3350 gulden de restanten.⁷ Het perceel was vóór afgesloten met een ijzeren hek, terwijl op het terrein nog aanwezig is: een houten stal, een koeienhok, loodsje, een honden- en twee kippenhokken met loop, gemetselde vuilnisbak en een waterpomp. Dels bouwde

Twee van de molens die het bedrijf van Kluyster in bezit had. Links De Woudaap en rechts Het Honingvat. (Beeldcollectie Zaanse Molens, coll. Ohlen)

een nieuwe herenhuis naar ontwerp van J.D. Zeelt en verkocht dit vervolgens voor 10.000 gulden.⁸

Villa Anna

De koper van de nieuwe woning was de 42-jarige koopman Jacobus Kluyster. Hij noemde het huis "Villa Anna", naar zijn echtgenote Anna Marga Wijnen, al heeft ze hier nooit gewoond. Vermoedelijk was zij tijdens de aankoop van het huis al ziek. Ze overleed op 22 sep-

tember 1890 in het Duitse Marienbad met doodsoorzaak Fettherz. Op 1 oktober verhuisde Kluyster van de Amsterdamse Herengracht met zijn 17-jarige zoon Albert en Georgius Leonardus, die een jaar jonger was, naar villa Anna. Kort daarna werd de boedelscheiding geregeld.⁹ Daaruit blijkt dat Kluyster heel rijk was. Behalve het huis aan het Melkpad bezat hij een huis en kantoor in Koog aan de Zaan, diverse percelen weiland en zes oliemolens in de Zaanstreek met de namen

Tekening van Maarten Betlem. De even zijde van het Melkpad is nog nauwelijks bebouwd. Rechts is aan de erker Melkpad 23 te herkennen. (coll. MH)

De Woudaap, Het Honingvat, De Quak, De Zaadzaaijer, De Jonge Wolfen De Spatter. De oliemolens in de Zaanstreek werden met name gebruikt voor de fabricage van verf,¹⁰ een samenstelling van lijnolie met diverse pigmentpoeders. De grootvader van Kluyver, die ook Jacobus heette, was in Koog aan de Zaan als olieslager begonnen.¹¹ Zijn zoon Albert zette het bedrijf voort onder de naam fa. Albert Kluyver Jacz. Diens zoon Jacobus kwam rond 1880 in het bedrijf. Hij was de enige zoon en eigenaar sinds het overlijden van zijn vader in 1888. De boedelscheiding vermeldt behalve het onroerend goed, dat werd getaxeerd op 35.000 gulden, een partij koolzaad, lijnolie, raapolie, lijnkoeken en raapkoeken ter waarde van ruim 70.000 gulden. De koeken, het restant nadat de olie uit het zaad is geperst, werden gebruikt als krachtvoer voor vee en daarom ook wel veekoeken genoemd. Het totale vermogen werd gecijferd op bijna twee ton. De beide minderjarige kinderen kregen een goede start met elk ruim 48.000 gulden. In 1892 hertrouwde Kluyver met de 32-jarige Trijntje Foeckens uit Harlingen. Dat huwelijk bleef kinderloos. Een jaar later kocht hij nog een molen, De Munnik. Rond de eeuwwisseling kwamen de stoomolieslagerijen op en raakte het slaan van olie met behulp van windmolens uit de mode. De Spatter werd in 1901 bij een storm zo ernstig beschadigd dat herbouw geen zin had en drie jaar later brandde De Munnik af. Het vermoeden bestond dat de brand aangestoken was, omdat bij het opruimen een partij van 1300 veekoeken bleek te missen. Rond die tijd beëindigde Kluyver de firma en verkocht de resterende molens.

Bestuurlijke aspiraties

De beide zoons waren inmiddels actief in het Hilversumse leven. De oudste, Albert, was een goed schutter en lid van de Schuttersvereniging Koning Willem III, die regelmatig schietoefeningen hield bij café De Berg aan de 's-Gravelandseweg. Hij was tot 1906 bijzonder actief bij de Volkswaerbaarheid, een beweging die was ontstaan in de Patriottentijd en tot onafhankelijkheidszin, nationaal zelfbewustzijn, vaderlandsliefde, en militaire en maatschappelijke waerbaarheid wilde opwekken. Hij was luitenant bij de landelijke organisatie en commandant bij de Hilversumse afdeling. Hij had verder diverse bestuursfuncties, zoals bij de Vereniging Koninginnedag, de vrijzinnige Propaganda-vereeni-

ging (jonge liberalen) en de Ijsbaan "Crailoosche Brug". In 1909 was hij nauw betrokken bij de oprichting van de Larensche Harmonie. Het jaar daarop ging hij een vennootschap aan met J.A.C. Nonhebel inzake de uitgifte van de Gooische Courant. Volgens het bevolkingsregister was zijn beroep journalist. Hij trouwde en verhuisde naar Laren waar hij in 1915 initiatiefnemer was voor de oprichting van de Vrijwillige Landstorm. De Eerste Wereldoorlog was uitgebroken en het Nederlandse leger stelde weinig voor. Overal in het land werden afdelingen van de Landstorm opgericht, die hun leden trainden voor landsverdediging. Na de mislukte declaratie van de Republiek door Troelstra in 1918 kwam een nieuw initiatief om het rode gevaar te weren: de burgerwacht of bijzondere vrijwillige landstorm. Ook bij de oprichting van de Larense afdeling hiervan was Albert Kluyver betrokken.

Ook zijn broer George was maatschappelijk actief. Hij was bestuurslid van de afdeling Hilversum der Maatschappij ter bevordering van Toonkunst, de Vereniging Vreemdelingenverkeer en de Hilversumsche Debatingclub. Hij zat in de financiële commissie van het Nationaal concours van dilettanten Harmonie- en Fanfarecorpsen, dat op 14 en 15 augustus 1905 plaatsvond in Hilversum. Er deden 44 korpsen mee aan de wedstrijden, die gehouden werden in de tuinen van het Emmahotel en Kurhaus Trompenberg. Op beide dagen was er een feestmars vanaf de Kerkbrink en 's avonds kon het publiek genieten van concerten.

In 1906 werd Rembrandts driehonderdste geboortedag herdacht. George Kluyver was secretaris van het plaatselijk comité Rembrandt-hulde. Later dat jaar werd de Vereniging Jacht- en Terreinrijden opgericht. George zat jarenlang in het bestuur en was tevens jagermeester bij alle ritten die georganiseerd werden. Bij de oprichting in 1907 van het Hilversumse muziekkorps werd hij gekozen in het bestuur. Hij bleef ongetrouwd thuis wonen tot hij in begin 1920 na een kort ziekbed overleed. Zijn stiefmoeder – zijn vader was in 1917 overleden – verhuisde daarna naar Laren.

Staat der Nederlanden

In 1920 werd een nieuwe wet op het Lager Onderwijs aangenomen.¹² Daarin werd onder andere het schooltoezicht gewijzigd. Voor die tijd werkten de schoolinspecteurs min of meer zelfstandig, vaak in combinatie

met een baan als onderwijzer. De nieuwe wet bepaalde dat er vier hoofdinspecteurs kwamen en 27 inspecteurs. Elke inspecteur had twee of meer schoolopzieners ter beschikking plus een aantal bureauambtenaren.

In de loop van 1920 kocht de Staat het pand Melkpad 23 voor de Hilversumse inspecteur en zijn ambtenaren. Begin januari 1921 trok de 57-jarige inspecteur Fokke Eringa erin. Hij was weduwnaar en zijn jongste drie dochters woonden nog thuis. Zijn werkterrein besloeg behalve de Gooise gemeenten ook de helft van de provincie Utrecht. Al in 1924 werden bezuinigingen doorgevoerd. De inspecteur moest het in het vervolg zonder bureau en de bijbehorende ambtenaren doen. Bovendien werd het werkterrein van Eringa kleiner door het schrappen van Utrecht: de grote villa was niet meer nodig en verhuizing naar de Torenlaan volgde eind 1924. Het pand is toen nog een jaar of twee in gebruik geweest door de Inspectie der Rijksbelastingen en in 1927 stootte de Staat het af.

Huize Royal

In maart 1927 werd de villa met stalgebouwtje en tuin geveild.¹³ Koper was de 31-jarige Petrus Johannes Kers, die sinds 1921 restaurateur was in het Hilversumse station. In oktober 1927 trok hij met zijn vrouw Josina Letsch, hun zevenjarige dochter Eliza en zijn schoonmoeder in het pand. Hij noemde het Huize Royal en begon hier een pension, waarvoor vier kamers beschikbaar waren. Dat duurde maar kort, want eind 1933

verhuisde het gezin Kers naar Den Haag en deed bedrijf en villa over aan Antonius Bernardus Josephus van Leeuwenberg.¹⁴ Deze was in 1922 op 24-jarige leeftijd in het Hof van Holland als inwonend kok begonnen en had daar drie jaar gewerkt. Na een jaar Brussel was hij teruggekeerd naar Hilversum en het Hof van Holland. Daar ontmoette hij Maria Johanna (Miep) de Groot, met wie hij begin 1929 trouwde. Het echtpaar trok begin januari van dat jaar met hun driejarige zoon Antonius Franciscus Bernardus in Huize Royal. In 1937 kregen ze een dochter, die naar haar moeder werd genoemd. Van Leeuwenberg had andere plannen met het pension. Hij zette het bedrijf om in een NV en legde zich toe op het bereiden van maaltijden die hij kant en klaar bezorgde bij klanten. Wel werd een kamer een aantal jaren verhuurd aan een gepensioneerd weduwnaar en zijn dochter. Na de oorlog begon Van Leeuwenberg een hotel, in eerste instantie huisden hier officieren die hielpen met de wederopbouw, en daarna was de Wereldomroep vaste klant. Nieuwe medewerkers uit het buitenland werden de eerste 14 dagen in Huize Royal gehuisvest. Maar het restaurantwezen bleef toch het belangrijkste aandachtsgebied. In 1946 kwam er een restaurant, dat in 1953 vernieuwd werd. Huize Royal werd vooral de plek voor feesten en partijen. Er werden veel recepties en bruiloftsdiners gegeven, waaronder in september 1960 door Pim Jacobs en Rita Reys. Ook leverde het bedrijf diners bij mensen thuis. Dochter Miep hielp mee in het bedrijf, ook nog na haar huwelijk in 1961. Zij was

De gedekte tafel in de grote eetzaal aan de voorzijde. (coll. Mevr. M.J. Kuiper-van Leeuwenberg)

Ansichtkaart van Huize Royal.
(coll. Mevr. M.J. Kuiper-van
Leeuwenberg)

degene die de diners bezorgde en alles na afloop weer ophaalde, omdat alleen zij een rijbewijs had. In 1963 stopte Van Leeuwenberg met het bedrijf en verkocht het pand aan de gemeente Hilversum.

De Echo

De gemeente kocht het pand voor 280.000 gulden.¹⁵ Het werd aangekocht met het oog op aan te brengen verbeteringen in de binnenstad. De bedoeling was om het te slopen en er een parkeerterrein aan te leggen, maar al snel werd besloten dat de villa best nog kon dienen als huisvesting van een gemeentelijke dienst.

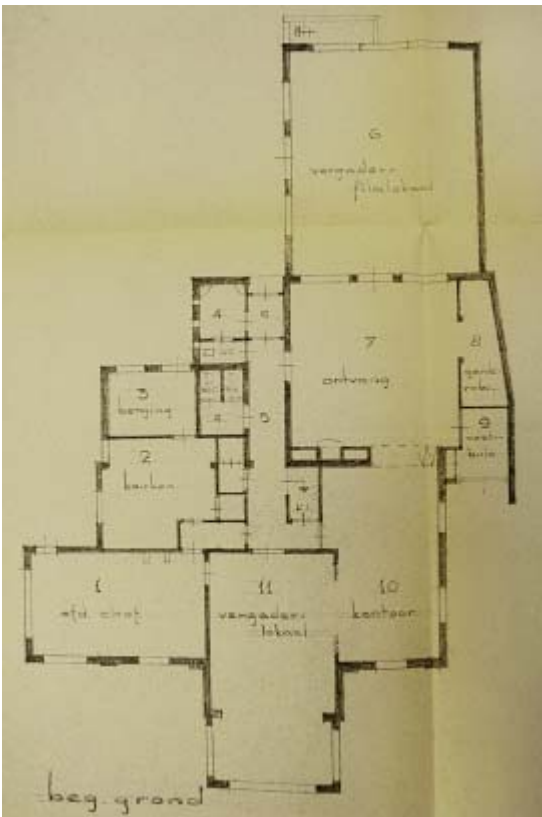
Het eerste plan was om Bureau Huisvesting hier onder te brengen, maar verbouwing zou in dat geval vermoedelijk 150.000 gulden gaan kosten. Het werd uiteindelijk het Bureau voor Sport en Jeugdzaken, dat sinds de oprichting een jaar eerder in een barak aan de Langestraat zat. Het bureau kwam beneden en werd al snel De Echo gedoopt. De bovenverdieping werd de woning van de net in dienst getreden medewerker Hans van Gorkom, zijn vrouw Loek van Hellemont en hun zoons Paul en Hajo. Hij was speciaal belast met de Jeugdraad en het Kindervakantiewerk. Bij dat laatste was hij al sinds 1957 als vrijwilliger betrokken.¹⁶

Het interieur van Huize Royal met het echtpaar Van Leeuwenberg. (coll. Mevr. M.J. Kuiper-van Leeuwenberg)

Het dossier over De Echo bevat dit kaartje uit 1963 met in geel aangegeven het aan te kopen pand. (SAGV, Gemeentebe-stuur nr. 2595)

Indeling van het pand voor de gemeentelijke afdeling Sport, Recreatie en Jeugdzaken. (SAGV, Gemeentebestuur nr. 2595)

Van Gorkom had daarvoor jarenlang bij de Toonder Studio's gewerkt en maakte nog steeds talrijke illustraties. Vanaf de oprichting van HIK (Hilversums Informatie- en Kommunikatieblad) was hij daar als tekenaar aan verbonden.¹⁷ Zijn vrouw was actief bij de jongerenwerkgroep UNICEF, waar veel scholen aan meededen. Veel plannen werden uitgedacht aan de keukentafel van de familie Van Gorkom. Ook de kinderen waren actief: Paul zette pony's in voor het goede doel en Hajo stekte planten. De grote zaal op de benedenverdieping werd regelmatig gebruikt voor diverse bijeenkomsten, zoals in februari 1967 voor de receptie bij het 40-jarig bestaan van wielclub "De Adelaar". Er werd geen huur in rekening gebracht, maar er waren wel richtlijnen voor het gebruik. Uiteraard moest alles keurig achtergelaten worden.

De dienst Sport, recreatie en jeugdzaken (SRJ) zat tot eind jaren tachtig in het pand. Of de bovenwoning toen nog steeds woning was, is onduidelijk. Het echtpaar Van Gorkom was al halverwege de jaren zeventig vertrokken.

Begin jaren negentig zat hier enkele jaren de gemeentelijke dienst Stadsvernieuwing en vanaf 1994 was dit het vaste adres voor Vrouw en Werk 't Gooi. Er werden regelmatig cursussen georganiseerd voor vrouwen die een eigen bedrijf wilden starten. Een andere "bewoner" van het pand was vanaf 2001 Humanitas 't Gooi, die onder andere praatgroepen voor lotgenoten organiseerde.

In 2007 besloot de gemeente het pand af te stoten. De twee genoemde organisaties hadden toen nog twee kantoorruimtes in gebruik en de aanbouw achter de villa was bewoond om kraak te vermijden. Op 1 oktober verkocht de gemeente de villa aan de buurman.

Van Vuure

Begrafenisonderneming Van Vuure bestaat sinds 1896 en is al 75 jaar gevestigd op Melkpad 21a. Daar begon de onderneming eind januari 1936 met een noviteit, de *Chapelle Ardente*. Vóór die tijd werden overledenen altijd thuis opgebaard. Van Vuure had een deel van het pand op nummer 21 van de oud-katholieke kerk gekocht, liet daarachter de rouwkamer bouwen en ging zelf in het pand wonen. Dit deel kreeg huisnummer 21a en toen het bedrijf in de jaren zeventig het hele pand verwierf, is dit zo gebleven. In de loop der jaren werd het bedrijf groter, op termijn zouden de rouwkamers en de ruimte op de bovenverdieping niet meer toereikend zijn. Begin jaren negentig gaf eigenaar Dirk van Vuure bij de gemeente aan het naastgelegen pand op nummer 23 te willen kopen om daar zijn bedrijf uit te breiden. De tijd was er toen blijkbaar niet rijp voor. Dat was wel het geval in 2007 toen de gemeente Van Vuure polste of de interesse voor aankoop nog steeds aanwezig was. Dat was het zeker en op 1 oktober 2007 vond de overdracht plaats. Inmiddels was de leiding in handen van de vierde generatie. Martine leidt de uitvaarton-

Een van de drie suites, Bos, in de aanbouw aan de achterzijde. (foto I. de Ronde)

Het meubilair in de aula bestaat uit bankjes en losse stoelen, die in diverse opstellingen neergezet kunnen worden. (foto I. de Ronde)

De hal met op de achtergrond de aanbouw met de suites.
(foto I. de Ronde)

derneming en haar broer Dirk jr. de buitenlandse tak, de IRU (Internationale Rouwtransporten en Uitvaartverzorging). Samen runnen ze het hele bedrijf.

Het pand was behoorlijk uitgewoond, maar werd enkele maanden na het transport wel gemeentelijk monument. Dat had gevolgen voor de doorlooptijd van de benodigde vergunningen. In het voorjaar van 2009 was dit rond en de verbouwingen startten in oktober. De muren bleken zodanig slecht dat ze gestut moesten worden. De ramen vielen niet meer te redden. Vrijwel het gehele pand was aan vervanging toe.

Achter de villa kwam een aanbouw. Daar zijn drie suites te vinden met de namen Magnolia, Strand en Bos. Elke ruimte heeft zijn eigen kenmerken in vloer, bekleding en muurdecoraties. Via een aparte ingang kunnen nabestaanden hier 24 uur per dag nog samenzijn met de overledenen. In dit afsluitbare gedeelte zijn ook de toiletten, waar de betegeling geïnspireerd is op de Dudok-stijl van de Noorderbegraafplaats, en een koffiecorner. Achter de aanbouw is een werkruimte voor personeel. Het gehele nieuwe deel is onderkelderd.

De villa is geschilderd in een opvallend roze kleur. De eigenaars wilden een kleurtje en zagen elders een roze huis. Bovendien kwam bij de renovatie roze aan de oppervlakte. Monumentenzorg was echter van mening dat dit niet de originele kleur is en dus zal het pand zodra het opnieuw geschilderd moet worden vermoedelijk een ander aanzien krijgen. De originele naam,

De achterzijde van de villa.
(foto I. de Ronde)

Sinds 15 april 2011 heeft de villa weer haar originele naam: Villa Anna. (foto I. de Ronde)

Villa Anna, die tijdens de restauratie vaag te lezen was, is weer in ere hersteld.

Tussen het pand 21a en de nieuwe aanwinst is een overkapte passage gemaakt. Bezoekers komen via openslaande deuren in de stijlvolle wachtruimte met bankjes in lila en grijs, mooie designlampen en accessoires. De voormalige eet- en vergaderzaal is nu aula. Deze voorziet in een behoefte omdat bij crematies steeds vaker de voorkeur gegeven wordt aan een afscheidsbijeenkomst bij het rouwcentrum. De stoelen hier hebben een stemmige bruine bekleding. Opvallend is de gebogen constructie in het plafond, die in diverse kleuren belicht kan worden. In de wachtruimte is een televisiescherm aangebracht waarop de ceremonie te volgen is. De trap naar boven vanuit de hal zal weinig gebruikt worden. Voor het personeel op de bovenverdieping, de boekhouding en de IRU, is een aparte trap aan de andere zijde.

Het pand met zijn lange historie gaat een nieuwe toekomst tegemoet. In april is het in gebruik genomen en de formele opening is op 21 mei 2011.

Noten

1. SAGV, Notarieel Albertus Perk 4-3-1864.
2. Dr. J.F. van Hengel, *Geneeskundige plaatsbeschrijving van het Gooiland*, Den Haag 1875, p. 200-201.
3. SAGV, Notarieel Karel Jan Perk, 13-7-1872.
4. SAGV, Notarieel Karel Jan Perk, 2-10-1875.
5. *De Gooi- en Eemlander* 1 en 8 december 1888.
6. A. van der Schuyt en I. de Ronde, *De 's-Gravelandseweg en zijn bewoners*, Hilversum 2005, p. 50.
7. SAGV, Notarieel Karel Jan Perk, 28-2-1889.
8. Amsterdams Archief, Notarieel archief, Jan Paling Leendertsz, 19-2-1890.
9. SAGV, notarieel Karel Jan Perk, 25-7-1891.
10. <http://nl.wikipedia.org/wiki/Oliemolen>.
11. www.molendatabase.org: database van verdwenen molens.
12. BEL (bel.courant.nu), 5-11-1926.
13. BEL 16-2-1927, aankondiging van de veiling.
14. SAGV, Gemeentebestuur 1940-1989 nr. 2595; Notaris J.B. Luykx, 12-3-1934.
15. Idem; Notaris J.D.F. van Halsema 13-11-1963.
16. Zie ook HHT *Eigen Perk* 2002/4, p. 184-194.
17. Zie ook HHT *Eigen Perk* 2008/4, Themanummer HIK, p. 184-192.